

Abstrakt

Disertační práce se vůbec poprvé zabývá aktivitami Svazu československého (českého) díla během třiceti let existence (1914 – 1948). Chápe tuto instituci moderního designu a bydlení jako ideové pole, které se v průběhu třiceti let tříbilo vzhledem k historickým událostem a v konfrontaci s mezinárodním reformním hnutím. Kontext evropských werkbundů (svazů díla) je pro pochopení programových posunů klíčový stejně jako kritické zkoumání výstav a vystavování (exhibitions histories) na podkladě nálezu fragmentu do té doby nezvěstného svazového fotoarchivu (2021). Svaz československého díla je v kanonické interpretaci nazírán jako instituce, která se zásadně zasloužila o šíření národního dekorativismu ve dvacátých letech a radikálního modernismu (racionálního funkcionalismu) na přelomu dvacátých a třicátých let dvacátého století. Disertace, zkoumající činnost Svazu v průběhu třiceti let, dokazuje, že zejména v neprobádaných obdobích, od poloviny třicátých let do roku 1948, se Svaz zasloužil o kontinuitu modernismu tzv. “vlídného”, který bere v potaz potřeby rodinného života obyvatel ve městě i na venkově. Orientace na skandinávský svaz v těchto obdobích byla přitom určující. Disertace se zabývá programovými posuny v jednotlivých obdobích, genderovým, politickým, profesním a geografickým složením členské základny, interním fungováním Svazu a jeho vztahy k dalším evropským institucím. Na základě archivních pramenů odhaluje příčiny zániku Svazu a zároveň pokračování ideového antropocentrického programu Svazu v institucích československé bytové kultury druhé poloviny dvacátého století jako skupina Bilance nebo Ústav bytové a oděvní kultury.